

De Wilhelminaparkwijk, gebouwd rond 1900, is het oudste villapark van de gemeente Zeist. Is de buurt erg veranderd sinds het begin? Mevrouw Nauta kan ons veel vertellen over de wijk. Zij woont sinds 1951 op de Wilhelminalaan. Haar 99^e verjaardag dit jaar was de reden om haar te vragen iets te vertellen over de veranderingen in de wijk.

Margreet Wagenaar sprak met haar en probeerde haar verhalen aan te vullen met gegevens uit het archief van het Zeister Historisch Genootschap.

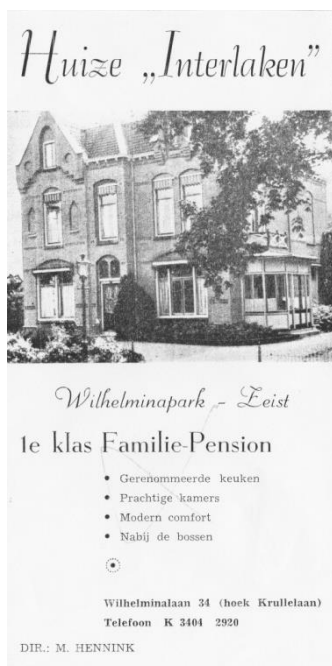
Mevrouw Nauta op haar 99^e verjaardag (foto Edwin Dorst)

Mevrouw Nauta komt niet uit Zeist. Zij is geboren in Friesland, in IJlst in een gezin met vijf meisjes. 's Winters lagen de wegen vaak onder water en dan werden de vijf meisjes naar een hogere plek geroeid vanwaar zij met droge voeten hun school konden bereiken. Zij was het derde kind in het gezin. Zij studeerde geneeskunde in Groningen en werd longarts. In Utrecht werd zij in 1951 benoemd bij het consultatiebureau voor de bestrijding van tuberculose. Zij vond een huis in Zeist aan de Wilhelminalaan en heeft daar sindsdien gewoond. De Wilhelminalaan was bestraat maar op de trottoirs lag grint. De trottoirs met tegels kwamen pas veel later. De Wilhelminalaan ligt 7 m boven NAP en loopt dus niet onder water bij hevige regenval, maar je moest in 1951 toch nog wel uitkijken bij nat weer. De riolering in de straat was slecht. Bij hevige regen kwamen de fecaliën tussen het grint op de stoepen omhoog en ook wel in de kelders van de huizen.

Op Wilhelminalaan 30 woonde de Familie Stoopendaal. Hij was vernietiger van ongedierte en reed in een VW-bus. Het waren aardige behulpzame mensen. Omdat zijn rijbewijs was verlopen moest hij opnieuw examen doen maar er was geen Volkswagen model kever beschikbaar. Er moest toen een VW-kever, speciaal voor het examen, helemaal uit de N-O polder komen.

Op Wilhelminalaan 24 was het Groene Kruisgebouw. Daar was ook een consultatiebureau voor zuigelingen en kleuters.

Tegenover het huis van mevrouw Nauta, op Wilhelminalaan 34 stond de villa Interlaken, een pension voor deftige dames. Later woonden er repatrianten uit Indonesië en nog later werd de villa een onderkomen voor buitenlandse arbeidskrachten. De villa Interlaken is afgebroken.

afb Villa Interlaken

Voor Interlaken stond elke week 'de operazanger', een Zeistenaar die de buitenlandse arbeidskrachten Nederlands leerde en fietsen en vertelde dat zij handschoenen moesten dragen als het koud was. Bovendien zong hij mooie liedjes. De buitenlanders zijn tegenwoordig minder herkenbaar omdat ze er welvarender uitzien en dat is een goede ontwikkeling.

Er waren veel pensions in het Wilhelminapark. Er werd voor geadverteerd in 'de Gids voor pensions en gemeubileerde woningen in de gemeente Zeist'. Op Wilhelminalaan 22 was bijv. een zomer- en winterpension op 1^e stand. Alle comfort, 3 min van de bosschen, tram en station. Prima Holl. keuken.

Op de plaats van de Prins Hendriklaanflat stond vroeger de Nederlands Hervormde Pastorie. In de tuin van de voormalige pastorie staan nu de woningen Wilhelminalaan 31 tot 37.

Het witte gebouw naast Krullelaan 38 was vroeger een melkfabriek. Sinds 1940 stond daar de Zeister melkinrichting. Er werden 'centrifugaal gereinigde melk en melkproducten' geleverd en de fabriek was ingericht volgens 'de strengste eischen der hygiene'. 's Ochtends vroeg, rond 04.00 uur, kwamen er auto's met melkbussen aanrijden en twee uur later kwamen er hittekarretjes, karretjes met kleine paarden (hitjes) er voor om de melk bij de mensen te bezorgen. Er kwam een actie tegen de melkfabriek van de omwonenden vanwege het ochtendlijke lawaai, maar mevrouw Nauta heeft die actie niet gesteund want het geklir van de melkemmern deed haar aan Friesland denken. In het steegje naast de melkfabriek was een winkeltje waar zuivelproducten en eieren verkocht werden. De melkfabriek werd in 1967 opgenomen in de Coöperatieve Melkcentrale Zeist waarna het pand leeg stond. In 1972 werd het pand opgekocht door de firma Van de Kamp (VADEKA). Na VADEKA was de ruimte een opslag voor kunstbloemen vooral van kerststukken. Het gebouw is daarvoor gerestaureerd. Af en toe was er een tentoonstelling van de kunstbloemen en kon je midden in de zomer kerststukjes van kunstbloemen bewonderen.

In de Prins Hendriklaan woonde de familie Kat. Frits Kat (1922-1975) was beeldhouwer, hij maakte rond 1960 voor de zilverfabriek van Van Kempen en Begeer een ontwerp voor theelepeltjes met kinderspelen er op. Mevrouw Nauta gaf al haar nichtjes een set van deze theelepeltjes.

Afb De theelepeltjes naar ontwerp van Frits Kat

De Wilhelminaparkflat, het eerste flatgebouw in de provincie Utrecht, is gebouwd in 1952. Het gebouw bestaat uit drie gedeelten die elk een eigen bestuur hebben. De drie besturen overleggen onderling.

Boschlust was een schouwburg op de hoek van de Boslaan en de Lorentzlaan. Daar gaven de Harmonie muziekgezelschappen hun concerten. Er waren bovendien voorstellingen van toneelgezelschappen die ook in andere steden zoals in Utrecht in schouwburgen te zien waren. Het karakter van de Boslaan is ingrijpend veranderd door de huidige nieuwbouw. Het uitnodigende schouwburgje is vervangen door een besloten hofje.

Het Wilhelminapark ziet er tegenwoordig goed verzorgd uit. Jammer is alleen dat de banken steeds vernield worden. Het monument voor koningin Wilhelmina, opgericht in 1898 vermeldt fier: "Hulde aan Koningin Wilhelmina" en op de andere kant staat de datum: 31 augustus 1898.

Wat is er veranderd in de buurt? Er zijn steeds meer auto's en ze zijn ook steeds groter en daarom is er minder parkeerruimte. De Wilhelminalaan is een eenrichtingstraat, maar veel automobilisten rijden tegen de voorgeschreven rijrichting in. De mensen veranderen hun mooie tuinen in parkeerplaatsen voor hun auto's en dat is wel jammer. De huizen worden vaak verbouwd maar daardoor zien de villa's in de wijk er goed onderhouden uit. Het geluid op straat is anders, er zijn minder voetgangers, er zijn wel ineens mensen met rollators. Het lawaai komt nu van de scooters en bromfietsen en van de mobiele telefoons. Ze schrikt vooral van het getelefoneer op straat omdat ze denkt dat iemand haar wil begroeten. Vroeger kwamen er wel kinderen met een grote mand op de stoep onder de grote boom voor haar huis picknicken. Dat was gezellig. De bomen zijn in al die jaren natuurlijk gegroeid, de bomen langs de Lorentzlaan zijn nu in de Wilhelminalaan te zien. Ondanks de veranderingen is één ding constant: Mevr Nauta vindt het nog altijd heerlijk om in de wijk Wilhelminapark te wonen.